

महाराष्ट्र राज्य सहकारी संघ मर्या., पुणे

शताब्दी वर्ष

१३-७-२०१७ ते १३-७-
२०१८

इतिहास व वाटचाल

इतिहास व वाटचाल

इंटरनॅशनल को.ऑपरेटिव्ह अलायंस यांनी २०१४ साली
प्रसारीत केलेला सहकाराचा ध्वज

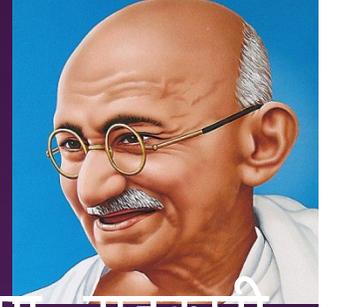
COOP

ऐतिहासिक पार्श्वभूमी

महाराष्ट्र राज्य सहकारी
संघ मर्यादित
पुणे येथील मुख्य
कार्यालयाची ऐतिहासिक
वास्तू

ऐतिहासिक पार्श्वभूमी

सन १९१७ मध्ये पुणे येथे आयोजित करण्यात आलेल्या सहकारी कार्यकर्त्यांच्या परिषदेस महात्मा गांधी उपस्थित होते. त्यांनी या परिषदेत सहकाराचे नैतिक अधिष्ठान या विषयावर एक टिपणी सादर केली होती. या परिषदेत सहकारी खाते व सहकारी संस्था यांचेविषयी सखोल चर्चा झाली आणि सहकारी चळवळीतील कार्यकर्त्यांना व सेवकांना शिक्षण प्रशिक्षण देण्यासाठी आणि सहकारी चळवळीतील प्रसिध्दी व प्रचार करण्यासाठी व सहकारी चळवळीचा प्रवक्ता म्हणून काम करण्यासाठी राज्य पातळीवर एक वेगळी संस्था स्थापन व्हावी असा निर्णय घेण्यात आला. ही चर्चा राजा बहादूर तालमाकी यांनी सादर केलेल्या प्रबंधावर आधारित होती. या चर्चेचे फलीत म्हणून १३ जुलै १९१८ रोजी बॉम्बे सेन्ट्रल को-ऑपरेटिव्ह इन्स्टिट्यूट म्हणजे आत्ताचा महाराष्ट्र राज्य सहकारी संघ निर्माण झाला.

या संस्थेचे अध्यक्षस्थान संस्थेच्या स्थापनेपासून ते १९२६ पर्यन्त ब्रिटीश गर्हनरांनी भूषविले.

महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम १९६० चा कायदा करणेसाठी संघाचे अध्यक्ष वैकुंठभाई मेहता यांचे महत्वाचे योगदान

देशातील पहिला सहकारी साखर कारखाना राज्य संघाचे प्रयत्नातून नोंदणीकृत झाला.

महाराष्ट्र राज्य सहकारी संघाने गेल्या ९९ वर्षांत अनेक अडचणींवर मात करून ध्येयवादाने, सामाजिक बांधीलकीच्या नात्याने सहकारी चळवळीचे प्रबोधन अविरतपणे सुरू ठेवले आहे.

सहकारी चळवळीची गुणवत्ता वाढविण्यासाठी सहकारी संस्थांचे व्यवस्थापन अधिक दर्जेदार व्हावे आणि त्याची जडणघडण उत्तम पायावर उभारली जावी यासाठी संघाने राज्यातील सहकारी चळवळीचा विश्वस्त या नात्याने, सेवाभावी वृत्तीने, सहकारी चळवळीचा प्रवक्ता म्हणून अथक सेवा स्विकारली आहे.

संघाला अनेक थोरामोठ्यांचे नेतृत्व लाभले. कै. सर विठ्ठलदास ठाकरसी, लल्लुभाई सामळदास, सर एन. एम. जोशी, रावबहादूर तालमिकी, भास्करराव जाधव, वैकुंठभाई मेहता या थोर नेत्यांनी या संघाच्या कार्याचा पाया घातला.

महाराष्ट्र राज्य सहकारी संघ मर्या. पुणे ही महाराष्ट्रातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांसाठीच्या सहकारी शिक्षण, प्रशिक्षण, प्रचार, प्रसिध्दी व संशोधन करणारी शासनमान्य अधिकृत सहकारी संस्था आहे. महाराष्ट्राच्या सहकारी चळवळीच्या वाढीमध्ये महाराष्ट्र राज्य सहकारी संघाचाही मोठा वाटा आहे.

गेल्या चार दशकात या चळवळीने आर्थिक व सामाजिक व्यवस्थेच्या विविध सेक्टर मध्ये प्रवेश केलेला आहे. तिचे विस्तारीत स्वरूप नजरेसमोर ठेवून सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांचे सभासद व सेवकांचे सहकारी शिक्षण-प्रशिक्षणा बरोबर सहकारी संस्थांचे व्यवसायानुरूप व्यावसायीक व्यवस्थापनाचे शैक्षणिक कार्यक्रम आयोजित करण्यासाठी संघ प्रयत्न करत आहे.

महाराष्ट्रातील सहकारी शिक्षण, प्रशिक्षण, प्रचार, प्रसिध्दी आणि संशोधनाची महत्वपूर्ण जबाबदारी शिखर संस्था म्हणून महाराष्ट्र राज्य सहकारी संघावर असून ती जबाबदारी संघ महाराष्ट्रामध्ये असणारी जिल्हा सहकारी मंडळे, सहकारी प्रशिक्षण केंद्रे, सहकारी प्रबंध संस्थाने (पुर्वीची सहकारी प्रशिक्षण महाविद्यालये) यांचेमार्फत पार पाडत आहे.

महाराष्ट्र राज्य सहकारी संघ मर्या. ,पुणे
शताब्दी महोत्सव वाटचालीतील महत्वाचे प्रसंग

महाराष्ट्र राज्य सहकारी संघाचे
कामकाज करताना संघाचे अध्यक्ष
मा.श्री.वैकुंठभाई मेहता व
डॉ.धनंजयराव गाडगीळ

महाराष्ट्र राज्य सहकारी संघाचे
सन्माननीय अध्यक्ष

सर जॉर्ज लॉइड (गव्हर्नर)
(१९१८-१९२३)

सर लेस्ली ओरमे विल्सन(गव्हर्नर)
(१९२३-१९२६)

श्री. जी. के. देवधर
(१९२६-१९२८)

श्री. चुनीलाल मेहता
(१९२८-१९३५)

श्री. भास्करराव व्ही. जाधव
(१९३५-१९४२)

सर जनार्दन मदन
(१९४२-१९५६)

श्री. वैकुंठभाई मेहता
(१९५६-१९६०)

श्री. मो. कुं. फिरोदिया
(१९६१-१९६३)

महाराष्ट्र राज्य सहकारी संघाचे
सन्माननीय अध्यक्ष

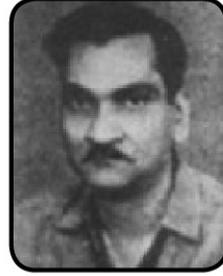
खा. गुलाबराव पाटील
(१९६३-१९६९) व
(१९७३-१९७७)

श्री. भाऊसाहेब भोकरे
(१९६९-१९७१)

श्री. वा. भा. कानडे
(१९७१-१९७३)

श्री. गं. ग. देशमुख
(१९७७-१९७८)

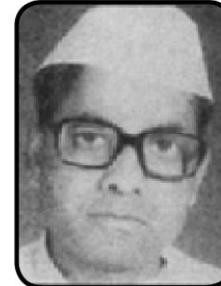
श्री. साहेबराव सातकर
(१९७८-१९७९ (१९८२-१९८४)
(१९९०-१९९६)

श्री. भय्याजी चवने
(१९७९-१९८१) (१९९८- १९९९)

श्री. हिरूभाऊ जगताप
(१९८१-१९८२)

श्री. गोपाळराव सोले पाटील
(१९८४-१९९०)

महाराष्ट्र राज्य सहकारी संघाचे
सन्माननीय अध्यक्ष

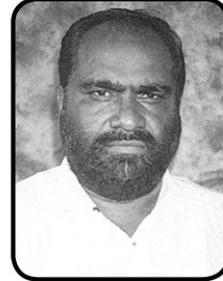
विनायकराव धोटे
(१९९६-१९९७)

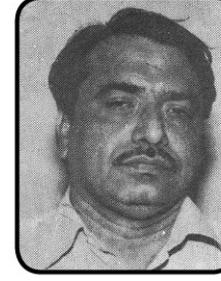
अॅड अशोकराव गजरे
(१९९९-२००१)

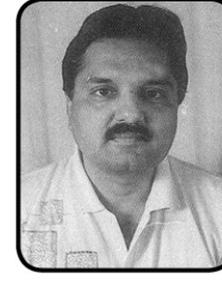
मा.सौ. सुलभाताई सं खोडके
(२००२-२००३)

मा.श्री. शिवाजीराव वि. नलावडे
(२००३-२००४)

मा.श्री. वसंतराव ना. शिंदे
(२००६-२००७)

मा.श्री. अशोकराव वि. जगताप
(२००८-२०११)

मा.श्री. अॅड. सुहास भ. तिडके
(२००१-२००२) (२०११ ते आजखेर)

महाराष्ट्र राज्य सहकारी संघाच्या वाटचालीतील महत्वाचे प्रसंग

औरंगाबाद परीषद (सन १९६२)

वैकुंठभाई मेहता यांचे समवेत
डॉ. धनंजयराव गाडगीळ

(सन १९६३)

सहकारी चळवळीचे पुरस्कर्ते पंडीत जवाहरलालजी नेहरु यांचेबरोबर संघाचे
अध्यक्ष श्री. मोतीभाऊ फिरोदिया

(सन १९६४)

कोल्हापूर शेतकरी सहकारी विद्यालयाचे उद्घाटन
प्रसंगी मुख्यमंत्री ना. वसंतराव नाईक व
श्री. गुलाबराव पाटील

(सन १९७१)

संघाच्या सुवर्णमहोत्सवी समारंभात श्री. वसंतदादा पाटील,
श्री. भाऊसाहेब भोकरे व ना.श्री. वसंतराव नाईक

(सन १९७१)

सुवर्ण महोत्सवी समारंभाचे उद्घाटन करताना
ना. यशवंतरावजी चव्हाण, शेजारी
ना. वसंतराव नाईक व श्री. वसंतदादा पाटील

(सन १९७५-७६)

मा. मुख्यमंत्री ना. शंकरराव चव्हाण
सहकारी खरेदी-विक्री परिसंवादात मार्गदर्शन करताना

महाराष्ट्र राज्य सहकारी संघाच्या वाटचालीतील महत्वाचे प्रसंग

(सन १९७८-७९)

पुणे येथील २८ व्या सहकारी परिषदेचे उदघाटन करताना मुख्यमंत्री ना. शरदरावजी पवार

(सन १९८४)

३१ व्या अखिल भारतीय सहकारी सप्ताहात मुख्यमंत्री ना.शिवाजीराव पाटील निलंगेकर यांचा श्री.गोपाळराव सोले-पाटील यांचे हस्ते सत्कार

(सन १९८७-८८)

राष्ट्रपती मा. श्री. आर. व्यंकटरमण यांना ३० व्या राज्य परिषदेचे निमंत्रण श्री. सोले पाटील देत असून शेजारी खा.बाळासाहेब विखे-पाटील

महाराष्ट्र राज्य सहकारी संघाचे संकेतस्थळ

वेबसाईटचे उदघाटन प्रसंगी
मा.डॉ.पी.आर.दुभाषी साहेब
व इतर मान्यवर

महाराष्ट्र राज्य सहकारी संघ मर्या. ,पुणे शताब्दी महोत्सव वाटचालीतील महत्वाचे प्रसंग

कार्यशाळेच्या उदघाटन प्रसंगी दिपप्रज्ज्वलन करताना
मा. आप्पासाहेब भुजबळ, संचालक, महाराष्ट्र कृषी
शिक्षण, परिषद, पुणे व मा.
ज्ञानेश्वर हापसे साहेब व इतर मान्यवर

भारतातील सर्व राज्यातील सहकारी संघाचे अध्यक्ष व डायरेक्टर यांचे प्रथम संमेलन

आंतरराज्यीय संमेलन उदघाटन प्रसंगी
स्मृतीचिन्ह स्विकारताना राष्ट्रीय
सहकारी संघाचे अध्यक्ष मा.श्री.अमिन
साहेब व संघाचे अध्यक्ष मा.श्री.
अशोकराव जगताप इतर मान्यवर

आंतरराज्यीय संमेलनात चर्चेत
सहभागी झालेले ओरीसा
, राजस्थान व कर्नाटक राज्यांचे
अध्यक्ष व सेक्रेटरी

महाराष्ट्रातील जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकाच्या महिला संचालकांची कार्यशाळा

महिला संचालिकांसाठी कार्यशाळा
उद्घाटन प्रसंगी बोलताना
मा. श्री. शेजवलकर साहेब

प्रशिक्षणार्थी महिला संचालिका

सहकार आयुक्त व निबंधक सहकारी संस्था महाराष्ट्र राज्य पुणे व
राज्य सहकारी संघ म.पुणे यांच्या संयुक्त
विद्यमाने

कृषी अल्पमुदत पिक कर्ज धोरण परिसंवाद

परिसंवादाचे उदघाटन करताना मा.श्री.सदाशिवराव
मंडलिक, खासदार मा.श्री.अनिल डिग्गीकर, सहकार
आयुक्त व संघाचे अध्यक्ष मा.श्री.वसंतरावजी कदम
व इतर मान्यवर

राज्य स्तरीय स्पर्धा

राज्यस्तरीय वक्तृत्व स्पर्धेची ढाल विद्यार्थिनीस देताना डावीकडून श्री.येरवडेकर, श्री.बी.आर.देसाई, संघाचे अध्यक्ष मा.भय्याजी चवने, संचालक वसंतराव शिंदे व बी.टी.भगत

सहकार प्रदर्शन

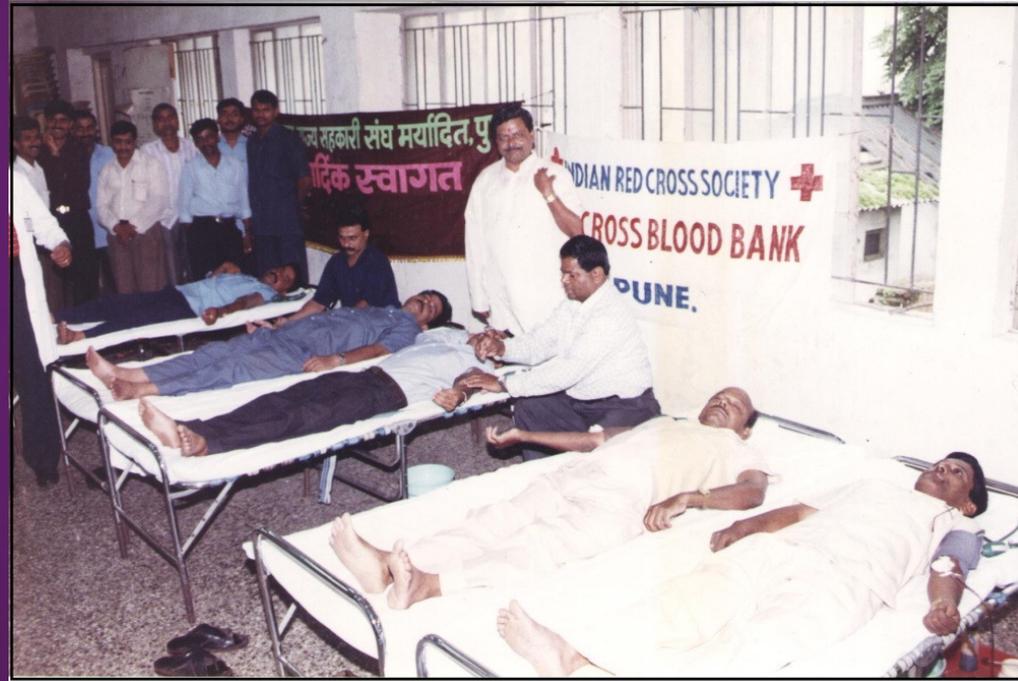

सहकार प्रदर्शनाचे उदघाटन प्रसंगी
मा. सातकर साहेब, संघाचे अध्यक्ष
अॅड, अशोकराव गजरे, मा. मोहन धारीया
सहकार आयुक्त व निबंधक गोयल
साहेब, मा. अॅड, एम. ए. देशमुख साहेब व इतर
मान्यवर

वेग वेगळ्या संस्थांनी संघाच्या
आवारात टाकलेले स्टॉल्स

राज्य सहकारी संघामार्फत घेण्यात आलेल्या
रक्तदान शिबीरात सहभागी झालेले संघाचे अध्यक्ष मा.श्री. सुहासराव
तिडके व इतर कर्मचारी

महाराष्ट्र राज्य सहकारी संघ मर्या. ,पुणे
शताब्दी महोत्सव वाटचालीतील महत्वाचे प्रसंग

महाराष्ट्र राज्य सहकारी संघाला
१०० वर्षे पुर्ण झाल्याने
सहकार ध्वजाला मानवंदना
देताना संघाचे सर्व सेवक

महाराष्ट्र राज्य सहकारी संघाला १०० वर्षे
पुर्ण झाल्याने
सहकार ध्वजरोहण करताना संघाचे
उपाध्यक्ष डॉ.प्रतापराव पाटील व संघाचे
मुख्य कार्यकारी अधिकारी श्री.उत्तमराव
इंदलकर

एका दृष्टीक्षेपात

१	नोंदणी दिनांक	१३ जुलै १९१८
२	महाराष्ट्र राज्य सहकारी संघ असे नामकरण	१२ एप्रिल १९६१
३	जिल्हा सहकारी मंडळे	३३
४	सहकार प्रशिक्षण केंद्रे	१३
५	विभागीय सहकारी मंडळे	६
६	कलम ६८(१) अन्वये शासन अधिसूचनेद्वारे महाराष्ट्र राज्य सहकारी संघास अधिसूचित केले.	दि. १३.४.१९७२, २०.११.१९६२
७	नियम ५३ अन्वये अधिसूचना	दि. ७.११.१९९०, १५.५.१९८६
८	कलम ६९ अन्वये शासन अधिसूचना महाराष्ट्र राज्य सहकारी संघास अधिसूचित केले.	दि. १३.११.१९६२
९	राज्य सहकारी संघाचे सेवक संख्या प्रशिक्षकांसह	२४०
१०	कलम २४ अ (१) अन्वये शासन अधिसूचनेद्वारे महाराष्ट्र राज्य सहकारी संघास अधिसूचित केले.	दि. १० सप्टेंबर, २०१४

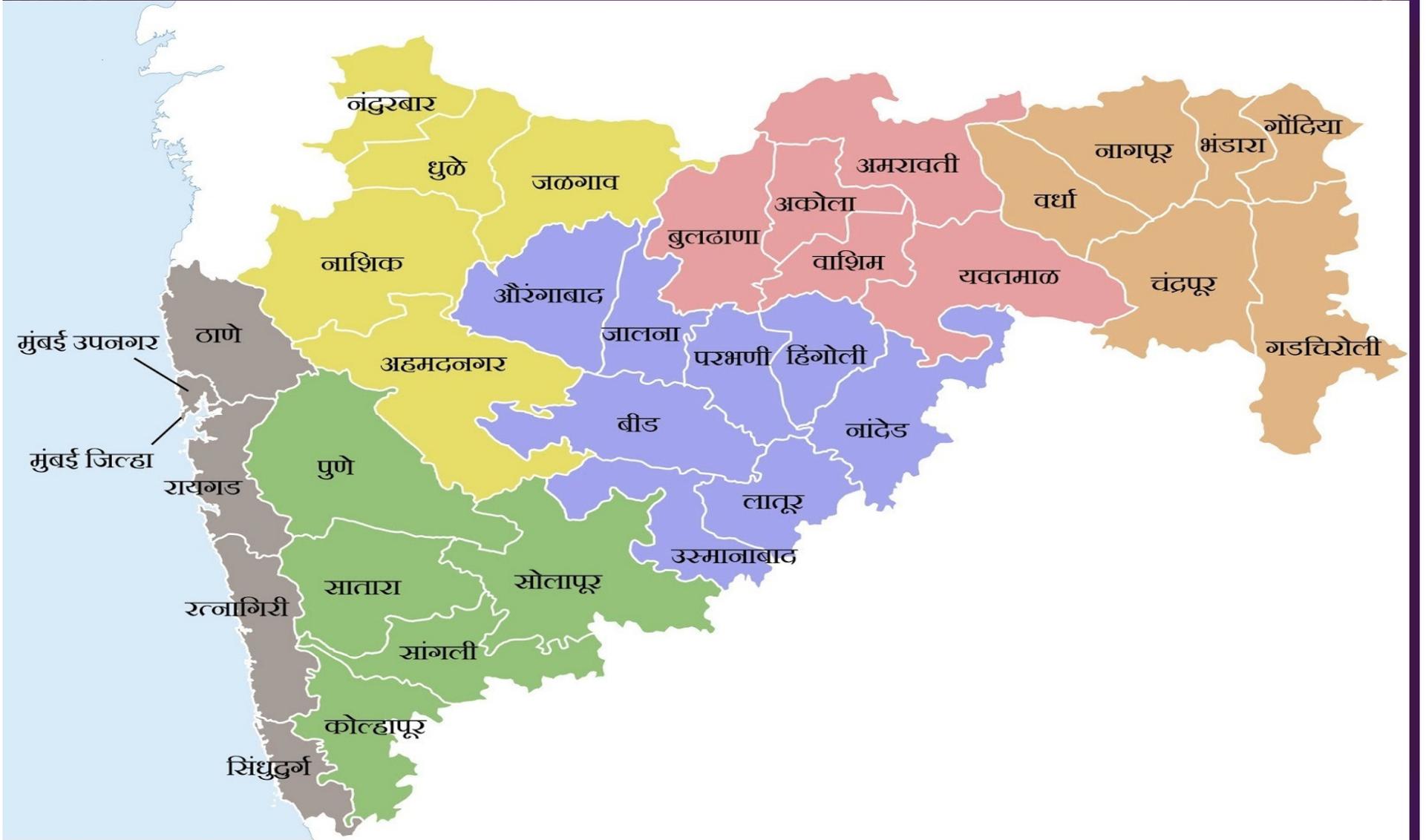
महाराष्ट्र राज्य सहकारी संघाची उदिष्टे

- ❖ सहकारी संस्थांचे सभासद, भावी सभासद, सहकारी कार्यकर्ते आणि सहकारी संस्थांमधील सेवक यांना सहकारी शिक्षण व प्रशिक्षण देण्याची व्यवस्था करणे, करवून घेणे तसेच सहकारी तत्वे, मुल्ये व कार्यप्रणाली लोकप्रिय करणे.
- ❖ सहकारी शिक्षणासंबंधीच्या सर्व बाबतीत एकसुत्रता घडवून आणणारी संस्था म्हणून काम करणे आणि सहकारी शिक्षणासंबंधीच्या प्रश्नांच्या बाबतीत ×तज्ञ× संस्था म्हणून काम करणे.

- ❖ महाराष्ट्र राज्यातील सहकारी चळवळीवर परिणाम करणा-या निरनिराळ्या प्रश्नावर सहकारी कार्यकर्त्यांच्या मताचे दिग्दर्शन करण्यास व योग्य त्या अधिकारी व्यक्तिपुढे किंवा ठिकाणी असे मत मांडण्यास राज्यातील सहकारी चळवळीचा प्रवक्ता म्हणून काम करणे, आणि या विषयाचा प्रचार करून या बाबत जनमत तयार करणे.
- ❖ सहकारी चळवळीच्या प्रचार व प्रसारास मदत करणे.
- ❖ सहकारी चळवळी संबंधीच्या प्रश्नांचा अभ्यास करणे व अशा कार्यास उत्तेजन देणे. तसेच सहकारी चळवळीसंबंधीचे संशोधन हाती घेणे. अशा कार्यास चालना देणे. शिवाय राज्यात सहकारी क्षेत्राचे संदर्भात सल्ला देणारे सेवा केंद्र म्हणून काम करणे.

- ❖ सहकार ग्रामिण विकास आणि तत्संबंधीच्या विषयावर नियतकालीके, पुस्तिका आदी प्रकाशित करणे.
- ❖ सहकारी संस्थांतील परस्पर संबंध वृद्धीगत करणे आणि विविध क्षेत्रातील सहकारी संस्थांच्या कार्यामध्ये समन्वय साधण्यासाठी मदत करणे.
- ❖ सहकारी शिक्षण व प्रशिक्षण वर्ग जिल्हा सहकारी बोर्ड व सहकार प्रशिक्षण केंद्र अगर महाविद्यालये मार्फत आयोजित करणे. तसेच सहकारी व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था चालविणे.

महाराष्ट्र राज्य सहकारी संघाची महाराष्ट्रातील घटक कार्यालये

महाराष्ट्र राज्य सहकारी संघ मर्या. ,पुणे

सहकार प्रशिक्षण केंद्र

(१३)

- पुणे
- अहमदनगर
- नासिक
- कोल्हापुर
- सांगली
- जळगाव
- औरंगाबाद
- लातूर
- अकोला
- अमरावती
- नागपुर
- चंद्रपुर
- मुंबई

जिल्हा सहकारी बोर्ड

(३३)

- पुणे
- सातारा
- सांगली
- कोल्हापूर
- सोलापूर
- नाशिक
- अहमदनगर
- धुळे
- नंदुरबार
- जळगांव
- चंद्रपूर
- ठाणे
- रायगड
- रत्नागिरी
- सिधुदुर्ग
- मुंबई
- औरंगाबाद
- जालना
- बीड
- नांदेड
- उस्मानाबाद
- गडचिरोली
- लातूर
- परभणी
- हिंगोली
- अमरावती
- अकोला
- बुलढाणा
- यवतमाळ
- नागपूर
- वर्धा
- भंडारा
- गोंदिया

प्रशिक्षकांची संख्या (१४३)

प्रशिक्षण केंद्र (४८)

बोर्ड (९५)

➤ प्राचार्य - १२

➤ उपप्राचार्य - ०९

➤ प्राध्यापक - २७

➤ जिल्हा सहकार विकास - २८

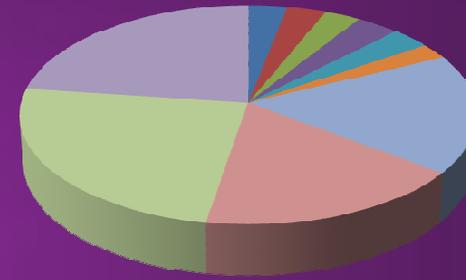
अधिकारी

➤ सहकार शिक्षणाधिकारी - ६७

सभासद सहकारी शिक्षण व सेवक प्रशिक्षण उद्दिष्ट पूर्तता

अ. क्र.	वर्ष	कार्यक्रम संख्या	लाभार्थी संख्या
1	२००७-०८	२००२	९०८४४
2	२००८-०९	२०४१	८०३३१
3	२००९-१०	१८७५	७६७८८
4	२०१०-११	२२७२	९०३६५
5	२०११-१२	२०५२	७४६४१
6	२०१२-१३	१५२६	४०८७९
7	२०१३-१४	११६४३	३८१५९७
8	२०१४-१५	११४१८	३३१४२३
9	२०१५-१६	१६१३१	७८८६१७
10	२०१६-१७	१५१७८	९५५८९७

कार्यक्रम संख्या

प्रशिक्षणार्थी संख्या

शिक्षण व प्रशिक्षण कार्यक्रम उत्पन्न व खर्च (१० वर्ष)

वर्ष	जमा	खर्च
२००७-०८	५०.२५	४७०.३५
२००८-०९	३४.२९	५०२.५९
२००९-१०	५२.७४	४७९.५५
२०१०-११	६३.८७	६५३.५७
२०११-१२	१४५.६२	६१५.७६
२०१२-१३	२२५.४२	६३८.४८
२०१३-१४	४३७.४९	५७१.७५
२०१४-१५	३९६.५३	५७४.९३
२०१५-१६	४७०.२१	५२.५२
२०१६-१७	४६४.१४	५०.०५

थकित शिक्षणनिधी वसूलीचा तपशील सन २००७-०८ ते सन २०१६-१७

अ. क्र.	वर्ष	शिक्षणनिधी मागणी (रु.कोटीत)			शिक्षणनिधी वसूली (रु.कोटीत)		
		थकीत	चालू	एकूण	थकीत	चालू	एकूण
१	२००७-०८	९.९६	७.७७	१७.७३	१.२९	४.९९	६.२८
२	२००८-०९	११.४५	७.८३	१९.२८	२.०७	५.२९	७.३६
३	२००९-१०	११.९२	७.०६	१८.९८	२.२५	५.१७	७.४२
४	२०१०-११	११.५६	७.२५	१८.८१	१.५५	५.२९	६.८४
५	२०११-१२	११.९७	७.४३	१९.४०	१.१६	५.०९	६.२५
६	२०१२-१३	२६.३६	७.८४	३४.२०	१.४३	५.०४	६.४७
७	२०१३-१४	२७.७३	----	२७.७३	५.९२	----	५.९२
८	२०१४-१५	२१.८१	----	२१.८१	१.४२	----	१.४२
९	२०१५-१६	२०.३९	----	२०.३९	०.९१	----	०.९१
१०	२०१६-१७	१९.४८	----	१९.४८	०.५१	----	०.५१

बलस्थाने

- शिक्षण प्रशिक्षणासाठी पायाभूत सुविधा, जसे १३ सहकार प्रशिक्षण केंद्राच्या इमारती, ग्रंथालये, वसतीगृहे उपलब्ध आहेत.
- २ सहकारी महाविद्यालय, ३३ जिल्हा सहकारी बोर्ड व शिक्षण प्रशिक्षणासाठी राज्यभर कार्यरत आहे.
- ग्रामीण भागातील वाड्या- वस्त्यांमधून सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांना शिक्षण प्रशिक्षण देणारी राज्यातील एकमेव यंत्रणा आहे.
- संघात शिक्षण प्रशिक्षणाचे काम सर्व प्रकारच्या संस्थांना अविरत देण्यासाठी जवळपास ११० सहकार शिक्षणाधिकारी, १३ प्राचार्य, १३ उपप्राचार्य व २६ प्राध्यापक व ३३ जिल्हा सहकार विकास अधिकारी प्रशिक्षक म्हणून आस्थापनेवर आहेत. अशी यंत्रणा राज्यातील इतर कुठल्याही सहकारी शिक्षण प्रशिक्षण संस्थेकडे नाही.

राज्य सहकारी संघासमोरील आव्हाने .

- ३ कोटी सभासदांना सहकारी शिक्षण देणे.
- ४७ लाख संचालकांना सहकारी शिक्षण व व्यावसायिक प्रशिक्षण देणे.
- २० लाख सेवकांना प्रशिक्षण देणे.
- दर्जेदार मोडयुल्स तयार करणे व प्रकाशित करणे.
- स्थानिक पातळीवर प्रशिक्षित प्रशिक्षक तयार करणे.
- सहकारी तत्वे व मुल्यांचा प्रचार, प्रसार करणे व ती सहकारी नेते व कार्यकर्त्यांत रुजविणे.

महाराष्ट्र राज्य सहकारी संघाच्या अपेक्षा.

- महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम १९६० चे कलम २४(अ)(३) ची अंशदानाची अधिसूचना निर्गमित व्हावी.
- सहकार प्रशिक्षण केंद्र आधुनिकीरणासाठी शासन अनुदान मिळावे अथवा अवसायनातील सरप्लस निधी मिळावा.
- राज्य सहकारी संघाचे शैक्षणिक कार्यक्रमाचे उद्दिष्ट प्रभावीपणे पूर्ण करणेसाठी सहकार खात्याचे सहकार्य मिळावे.
- कलम २४ अ ची प्रभावी अंमलबजावणीसाठी राज्य सहकारी संघास “नोडल एजन्सी” म्हणून घोषित करावे.
- सहकारी संस्थांचे धर्मादाय निधीतून संघास प्रशिक्षण केंद्राचे जाळे राज्यभर जाळे उभारणीसाठी निधी देणेबाबत निर्देश व्हावेत. धर्मादाय निधीची ५० टक्के रक्कम सहकारासाठीच उपयोगात आणणेसाठी सहकारी संस्थांना निर्देश द्यावेत.

संघाच्या अपेक्षा.....

- संघाला शासनाकडून (०२)(०२) राज्य सहकारी संघ अर्थसहाय्य (२४२५०२१८) या **Budget Head** वर अनुदान मंजूर केले जाते. मात्र हे अनुदान संघाकडे न पाठविता परस्पर डॉ.धनंजयराव गाडगीळ सहकारी प्रबंध संस्थान नागपूर यांना वितरीत केले जाते. डॉ.धनंजयराव गाडगीळ सहकारी प्रबंध संस्थान नागपूर यांना अडचणीच्या काळात राज्य सहकारी संघाकडून परत फेडीच्या बोलीवर देण्यात आलेले रु. १,१२,२४ ,२०८ वसूल होवू शकले नाहीत. त्यानुसार प्रबंध संस्थान नागपूर यांनी त्यांच्या आर्थिक पत्रकामध्ये स्पष्ट तरतूदही केलेली आहे. सदरची रक्कम राज्य सहकारी संघास मिळावी.
- शासनाकडून डॉ.धनंजयराव गाडगीळ सहकारी प्रबंध संस्थान नागपूर यांना दिले जाणा-या अनुदानाची रक्कम परस्पर न देता महाराष्ट्र राज्य सहकारी संघाकडे वर्ग करण्यात यावी..

महाराष्ट्र राज्य सहकारी संघाची नियतकालिके

- ❖ सहकारी महाराष्ट्र मासिक (मराठी)
- ❖ दि महाराष्ट्र को. ऑप. क्वॉर्टर्ली
(इंग्रजी) (त्रैमासिक)

महाराष्ट्र राज्य सहकारी संघाची प्रकाशने

अ. क्र.	पुस्तकाचे नांव	लेखक	किंमत
१	राज्य सहकारी निवडणूक प्राधिकरणाने निर्गमित केलेल्या परिपत्रकांचा संच	डॉ. आनंद जोगदंड	३००/-
२	महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम १९६० (सन २०१५ पर्यंत सुधारीत)	अॅड. एस.बी. पाटील/डॉ.आनंद जोगदंड	२५०/-
३	सहकारी सभासद शिक्षण	डॉ. आनंद जोगदंड	७५/-
४	बँकिंग	पु.घ.हौजवाला/वि.श.नाखे / प्र.दे.येरवडेकर	१५०/-
५	सहकारी हिशेब लेखन व जमाखर्च	त्रं.भा.खेडकर	२००/-
६	सहकारी संस्थांचे व्यवस्थापन	मा.वि.नातू / प्र.द.येरवडेकर	१००/-
७	सहकारी हिशेब तपासणी	त्रं.भा.खेडकर/पी.डी.बायस/ डी.व्ही.वंडकर	१००/-
८	सहकार व नियोजन	पी.डी.बायस / प्रा.कृ.ल.फाले	१००/-
९	सहकारी संस्थांची रचना व कार्यपध्दती	टी.एस.जाधव	५०/-
१०	सहकारी संस्था मनुष्यबळ विकास	उत्तम यादव	५०/-
११	सहकारी शेती	बी.टी.भगत	२०/-
१२	दुग्ध व्यवसायातील गुणनियंत्रण	अ.र.कर्वे/म.ह.पाटील	७५/-
१३	दुग्ध व्यवसाय व सहकारी व्यवस्थापन	अ.र.कर्वे/म.ल.कुडलकर	२५/-
१४	आखुडशिंंगी बहुदूधी	अ.र.कर्वे/डॉ.सुरेश गंगावणे	९०/-
१६	परिव्यय लेखांकन- रुपरेषा	प्रा.मु.बा.चावरे	११०/-
१७	नागरी/ग्रामीण सहकारी पतसंस्था परिपत्रके (शासकीय परिपत्रके)	महाराष्ट्र राज्य सहकारी संघ	१५०/-

MAHARASHTRA RAJYA SAHAKARI SANGH LTD PUNE PUBLICATION

Sr.No	Books Name	Author	Price
1	Maharashtra Co-operative Societies Rules,1961	Adv.S.B.Patil/ Dr.Anand Jogdand	200/-
2	Maharashtra Co-operative Societies Act,1960 (Bare Act) as. amended up to 13 th August 2013 by Maha.XVI of 2013	Adv.S.B.Patil/ Dr.Anand Jogdand	200/-
3	Fundamentals of Credit for Urban Co-operative Banks	P.D.Kondpalle	160/-
4	Deposits and Ancillary Products in Co-operative Banks	P.D.Kondpalle	200/-
5	Perestroika in Coop.& other Essays	Dr.P.R.Dubhashi	250/-
6	Index to Coop. Law	B.N.Hardikar	60/-
7	Report of the Expert Committee for MRSS Consumers Co-operative Maharashtra State	M.R.S.S.Pune	30/-
8	Management of Co-operative Sugar Factories in Maharashtra State	Dr.G.S.Kamat	30/-
9	Management of Coop. Sugarcane Development in Coop.Industry	R.M.Kharche	30/-
10	List of Certified Auditors for Pune Division	M.R.S.S.Pune.	50/-

— — — —

